

1.1 Rapport - Kvalitet, Miljø & Samfunnsansvar

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	1
2 Styringssystemet.....	2
3 Kvalitetspolitikk og ansvar	3
3.1 Målinger og kontroll	3
4 Forretningsområder	5
5 Samfunnsansvar	7
5.1 Statement on continued support 2015	7
5.2 UN Global Compact	7
6 Miljøpolitikk.....	10
6.1 Miljøaspekter - Miljøpåvirkning og Miljømål	10
7 HMS Policy	13
8 Opplæring innen Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)	14
9 Forebygging og korrigering.....	15
10 Våre verdier.....	16

1 Innledning

Denne håndboken gjelder for alle selskaper i AB Solutions.

Håndboken dekker AB Solutions stabsfunksjoner, samt alle prosessene innen de operative enhetene som leverer Renhold, Kantine, Eiendomsservice, Bedriftsservice, Hotellservice og Temporære tjenester.

I tillegg til denne håndboken har AB Solutions driftshåndbøker, som i detalj beskriver de forskjellige rutinene for det enkelte driftsområde, en personalhåndbok og en utfyllende internkontroll håndbok.

Retningslinjene i håndboken skal alltid følges i AB Solutions. Vi er opptatt av at alle ansatte skal ha fokus på kvalitet, miljø og samfunnsansvar.

Er ikke retningslinjene hensiktsmessige, må dette tas opp med nærmeste leder og forbedringsforslag/avvik meldes i henhold til interne rutiner.

Tidligere har selskapet regulert disse områdene i 2 ulike håndbøker, men fra 2015 slår vi sammen kvalitiet og miljøhåndbok, samtidig som vi ønsker å øke fokus på det å ta samfunnsansvar.

Dette er versjon 1.0 av Håndboken for kvalitet, miljø og samfunnsansvar. Den er godkjent av konsernledelsen

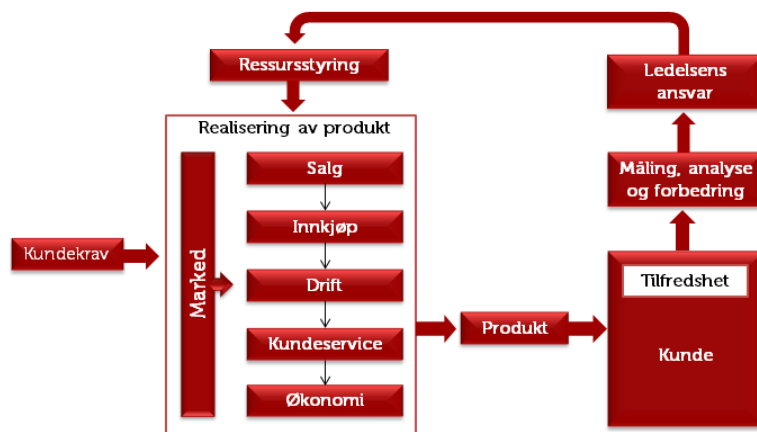

Frode Standahl
CEO AB Solutions Konsernet

2 Styringssystemet

Kvalitetsstyringssystemet

Kundens krav og forventninger er i fokus når vi skal levere vårt produkt. Gjennom å bearbeide kundekrav med interne krav skal vi levere et resultat med kvalitet. Kundens avstemning av tilfredshet sammen med interne kvalitetskontroller danner grunnlag for fokus på kontinuerlig forbedring.

Miljøstyringssystemet

Miljøstyringssystemet til AB Solutions består av miljøhåndboken, miljøregnskapet og definerte miljørutiner. I tillegg inngår en del av rutinene i internkontrollhåndboken og driftshåndbøkene i styringssystemet.

Vi er opptatt av at alle ansatte skal ha fokus på å opptre på en måte som sikrer godt og trygt arbeidsmiljø og skåner det ytre miljøet. Er ikke retningslinjene hensiktsmessige, må dette tas opp med nærmeste leder og forbedringsforslag/avvik meldes i henhold til interne rutiner.

I AB Solutions jobber vi etter PDCA modellen (Plan - Do- Check - Act).

Selskapet har kartlagt de miljøaspekter som er kjent for selskapet og definert miljøpåvirkningsfaktorer som selskapet ønsker å gjøre noe med. Det vil i januar hvert år bli utarbeidet et miljøregnskap som legges til grunn ved vurdering av miljøstyringssystemet i Ledelsens gjennomgang, som avholdes årlig.

3 Kvalitetspolitikk og ansvar

AB Solutions Kvalitetspolitikk

Vi skal sette service i system på en måte som sikrer kvalitet i alle ledd. Vi skal levere det vi har avtalt med kunden og gi kunden en god opplevelse av vår leveranse. Vi skal se etter nye tjenester vi kan levere kunden for å gi kunden en effektiv hverdag slik at kunde skal kunne ha fokus på sin forretningsdrift.

AB Solutions sine rutiner og styringssystemer skal til en hver tid tilfredsstillende kravene etter:

- ISO 9001:2008
- ISO 14001:2004
- OHSAS 18001:2007

Kvalitetspolitikken gjelder for alle selskaper i AB Solutions gruppen og gjennomgår en årlig revisjon.

Kvalitetsansvar

Den øverste ledelsen i AB Solutions er ansvarlig for å tilrettelegge for og motivere til en hensiktsmessig drift og leveranse av tjenestene vi tilbyr. Ledelsen skal med planlagte mellomrom gjennomgå systemet for kvalitet, miljø og arbeidsmiljø for å sikre optimalisering av disse.

Regionansvarlige har ansvar for driften i sin region og at disse er i samsvar med konsernets skrevne rutiner og retningslinjer. Regionansvarlig skal rapportere videre til konsernledelsen status og tiltak i forhold til de mål som er satt for regionen.

Det er utpekt en Kvalitetskontroller som har ansvar for å planlegge og gjennomføre revisjoner og kontroll på både region- og konsernnivå.

Medarbeiderens ansvar:

Alle ansatte i AB Solutions har et ansvar for å følge de rutiner og retningslinjer som bedriften har beskrevet. Det er hver medarbeiders ansvar å rapportere eventuelle avvik som den gjøres kjent med og jobbe for en kontinuerlig forbedring av AB Solutions arbeidsprosesser. Avvik og forbedringsforslag meldes til nærmeste leder som tar dette med videre oppover i organisasjonen.

3.1 Målinger og kontroll

Interne kvalitetsrevisjoner:

Etter en annonsert plan gjennomgås alle viktige områder i bedriften minst en gang årlig for å verifisere at kvalitetssystemet fungerer effektivt, og for å avdekke avvik eller forbedringsmuligheter. Rapporter etter interne revisjoner er gjenstand for systematisk oppfølging blant annet ved ledelsens gjennomgang.

Ledelsens gjennomgang:

Ledelsens gjennomgang gjennomføres årlig. Hensikten er å kontrollere kvalitetssystemet for å sikre at dette er hensiktsmessig bygget opp og i henhold til gjeldende lover og regler. Måleparameterne er gjenstand for vurdering hvert år og det er høy fokus på forbedringspotensialet.

Avvikshåndtering:

Alle registrerte avvik følges opp i henhold til kvalitetssikringsprosessen beskrevet over.

Forebyggende tiltak:

AB Solutions har utarbeidet flere prosedyrer som beskriver tiltak som gjennomføres for å eliminere årsaker til potensielle avvik. Forebyggende tiltak ivaretas med blant annet med en faste rutiner for salgsprosessen, risikovurdering av nye prosjekter, AB Skolen m.m.

Servicerapporter:

For å sikre at leveransen er i henhold til ønsket og avtalt kvalitet gjennomføres det med planlagte mellomrom en servicerunde på arbeidsplassene. Resultater fra serviceraporten avstemmes med kunden for å sikre høy kundetilfredshet.

Økonomi:

Det gjennomføres kontinuerlig måling av forskjellige parameter vedrørende økonomisk styring og kontroll, samt lønnsomhet og forventet økonomisk utvikling.

4 Forretningsområder

AB Solutions konsernet består av

- AB Solutions AS
- AB Solutions Vest AS
- AB Solutions Øst AS

Vi skal tilby markedstilpassede serviceløsninger til bedrifts- og eiendomsmarkedet samt det offentlige. Med ca 1000 ansatte fordelt på 3 regioner er vi en av Norges største privateide servicebedrifter. Vi har over 20 års erfaring i bransjen og gjennom vår visjon «vi setter service i system» ønsker vi at våre kunder skal dra nytte av denne kompetansen.

Vi skreddersyr løsninger tilpasset den enkelte bedrift og er stolt over å kunne møte våre kunder med mottoet «Yes We Can».

Ved å samarbeide med AB Solutions sparer kundene både tid og penger og de kan i større grad fokusere på sin kjernevirksomhet.

AB Solutions Vest og Øst er driftsselskaper som leverer følgende tjenester:

Renhold

AB Solutions har levert servicetjenester i over 20 år, hvor renhold har vært vår kjernevirksomhet, og vi har bred kompetanse innen dette faget. Vi tilbyr både standardiserte og skreddersydde renholdstjenester. For å sikre en god leveranse gjennomfører vi kvalitetskontroller på arbeid utført og presenterer status på prosjektene i faste driftsmøter.

AB Solutions har utviklet sitt eget utdanningsprogram for våre ansatte, AB-skolen, for å sikre at både servicemedarbeidere og ledere har nødvendig kompetanse i forhold til sin funksjon. Alle våre ansatte får mulighet til å ta fagbrev. Alle våre medarbeidere er ansatt på norske vilkår og lønnes etter tariff innen sine foretningsområder.

Innen renhold leverer vi blant annet:

- Regelmessig renhold
- Næringsmiddelrenhold
- Periodisk renhold
- Rekvisita (matter, såpe og såpedispensere, tørkepapir etc)
- Avfallshåndtering

Kantine

Kantinedrift/forpleining krever god kompetanse om produksjon og behandling av mat. Med faglærte og dyktige medarbeidere har AB Solutions et ønske om å inspirere til bedre kosthold, rikere matopplevelser og et bedre liv. Vårt kantinekonsept er i stadig utvikling og vi søker alltid å tilpasse våre tjenester etter kundens behov og ønsker. Vi er opptatt av å føre kontroller i henhold til IK-mat reglementet og å øke våre ansattes kompetanse rundt mat produksjon.

AB Solutions sin meny og ikke minst salatbar er preget av råvarer i sesong. En sunn og glad livsstil krever ferske, rene og smakfulle matvarer. AB Solutions tilbyr tradisjonell norsk kost, men med ansatte fra hele verden har vi også ønske om å utnytte den internasjonale kunnskap som våre ansatte har ved å tilby mat fra et internasjonalt kjøkken når dette er ønskelig for våre kunder.

Vi leverer blant annet:

- Kantineløsning for frokost, lunsj, middag, ettermiddagsmat og kveldsmat
- Overtidsmat
- Kiosk
- Catering
- Frukt & nøtter

Eiendomsservice & Temporæretjenester

AB Solutions leverer vaktmester- og eiendomstjenester i hele Norge. Vi ønsker å gi kundene kontroll på kostnadene ved å la AB Solutions "sette vedlikehold i system". Vi sikrer verdier og kundene unngår ubehagelige overraskelser.

AB Solutions tilbyr vaktmestertjenester, fasaderengjøring, hovedrengjøring, vinduspuss, byggrenhold, tepperens, maling, brøyting & strøing, kosting, feiebiltjenester og plenklipping, for å nevne noe.

Våre tjenester innen dette området er stadig i utvikling og vi er opptatt av at våre ansatte får kompetanseheving i tråd med denne utviklingen.

Bedriftsservice

AB Solutions ønsker å kunne bidra til en mer effektiv hverdag slik at du som kunde skal kunne ha full fokus på din forretningsdrift. Enten vi overtar eksisterende personell eller rekrutterer nye, vil vi foreta intern opplæring og kompetanseheving basert på bedriftens formål og verdigrunnlag.

En bedrift er avhengig av mange faktorer for å få "hjulene" til å gå rundt. Dessverre er det ikke slik at alle gir avkastning, men det krever likevel betydelig oppmerksomhet og fokus. Dette er tid og ressurser som vi mener din bedrift kunne brukt til å fokusere på høyere avkastning og drift av kjernevirksomheten.

Vi kan bidra med blant annet:

- Kontorstøtte, som skanning, registrering, dokumenthåndtering m.m
- Servicefunksjoner
- Plantehold
- Sentralbord-/resepsjonsfunksjon
- Postombæring
- Alarm og nøkkellokk
- Varemottak

Hotellservice

AB Solutions innehar en unik kombinasjon av faglig tyngde innen renhold, kantine og eiendomsservice. Med solid bakgrunn fra samtlige bransjer kjenner vi godt til de utfordringer hoteller står ovenfor både vedrørende driftsmarginer, effektivitet og kvalitet og summen av våre tjenester er spesielt godt egnet for hoteldrift. Vi har satt sammen et eget konsept for hotellservice og søker stadig å utvikle dette for å gi kunden en enklere hverdag.

Vi leverer tjenester for renhold, resepsjonsbemanning, frokostservering og vaktmestertjenester. Våre ansatte kan også ta ansvaret for innkjøp og oppfølging i forhold til bygningsvedlikehold, som fasadevask og tepperens.

5 Samfunnsansvar

Samfunnsansvar handler om å ta etisk og forretningsmessig ansvar for samfunn og miljø slik at vår forretningsdrift er forenelig med en bærekraftig utvikling, til gode for menneskene i dag og for generasjonene som kommer.

For å øke fokus og bevissthet rundt det vi mener er et naturlig ansvar for alle bedrifter er vi medlem i UN Global Compact. Vi vil internt i organisasjonen tilstrebe å følge de ti prinsippene i UN Global Compact og forsøke og påvirke våre underleverandører og samarbeidspartnere til å gjøre det samme.

Vi er også kontrollmedlemmer i Grønt punkt Norge og gjennom dette engasjementet oppfordrer vi våre leverandører til å ta ansvar for den miljøbelastning deres produksjon medfører.

Korrupsjon, bestikkelser og konkurransehindrende aktiviteter ødelegger markeder og hindrer økonomi og sosial og demokratisk utvikling. AB Solutions tolererer ikke slike aktiviteter.

5.1 Statement on continued support 2015

11.02.2015

AB Solutions er en av Norges største privateide servicebedrifter og leverer et stort spekter av tjenester og serviceløsninger innen renhold, kantine og eiendomsservice. I vår bransje er menneskene sentrale og vi er avhengig av at våre rundt 1000 ansatte spiller på lag for å lykkes. Jeg anser det som vår plikt å støtte opp om UN Global Compact og vi har fokus på å integrere de 10 prinsippene i vår driftshverdag.

Gjennom våre etiske retningslinjer og arbeidsreglement ønsker vi å tydeliggjøre for våre ansatte hva som er forventet og ønskelig opptreden for alle som jobber i AB Solutions. Med mottoet «Yes we can» og verdier om å LEKE (Lagspiller, Engasjert, Kompetent, Effektiv) vil vi bygge en kultur for samhold og profesjonalitet.

Jeg bekrefter herved at AB Solutions vil fortsette å støtte de ti prinsippene i UN Global Compact.

Med vennlig hilsen

Frode Standahl
CEO AB Solutions AS

5.2 UN Global Compact

AB Solutions i forhold til de ti prinsippene

I Norge er Arbeidsmiljøloven og andre lover og forskrifter med på å sikre at norske

bedrifter opptrer ryddig i forhold til mange av de definerte menneskerettighetene. Likevel har AB Solutions som bedrift og arbeidsgiver et ansvar ut over dette for å sikre at vi behandler våre ansatte med likeverd og rettferdighet.

Human Rights

Principle 1: Businesses should support and respect the protection of internationally proclaimed human rights; and

Principle 2: make sure that they are not complicit in human rights abuses.

AB Solutions har definerte etiske retningslinjer og et arbeidsreglement som alle ansatte informeres om, og må signere på, ved ansettelse. Disse danner sammen med verdiene våres LEKE, Lagspiller, Engasjert, Kompetent og Effektiv grunnlag for den type kultur vi ønsker å ha i selskapet.

Gjennom ISO sertifisering ihht standardene 9001:2008 og 18001:2007 gjennomføres det kontroller av interne rutiner for personalhåndtering og sikkerhet. Disse kontrollene har i tillegg til et fokus på effektivisering av prosesser og til hensikt å kontrollere lik behandling på tvers av prosjekter og avdelinger. For å hjelpe ledere og mellomledere i oppfølging av ansatte er det utformet et rammeverktøy av HR avdelingen. Dette består av standardiserte kontrakter, opplæringsplaner, oppfølgingsplaner mm. og dette er også med på å sikre likebehandling av ansatte.

Labour

Principle 3: Businesses should uphold the freedom of association and the effective recognition of the right to collective bargaining;

Principle 4: the elimination of all forms of forced and compulsory labour;

Principle 5: the effective abolition of child labour; and

Principle 6: the elimination of discrimination in respect of employment and occupation.

AB Solutions er bundet av tariffavtalen – Renholdsoverenskomsten – og Hovedavtalen mellom NHO og LO. Alle ansatte i AB Solutions står fritt til å organisere seg og det finnes et tillitsmannsapparat i organisasjonen. Gjennom «Forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester», fra 8. mai 2012, har man til hensikt å ivareta sikkerhet, helse og arbeidsmiljø for arbeidstakere i renholdsvirksomheter. AB Solutions er registrert som godkjent renholdsvirksomhet.

Regelverket for godkjenning av renholdsbedrifter og påseplikten som kjøpere av renholdstjenester har er med på å sikre riktig lønn for arbeidstakere innen vår bransje.

AB Solutions benytter ikke barnearbeid i sitt arbeid og er opptatt av at dette også skal gjelde for våre samarbeidspartnere og leverandører. I henhold til våre etiske retningslinjer skal vi leve etter prinsippet «Vi tilbyr like muligheter uansett rase, hudfarge, kjønn, seksualitet, nasjonalitet, religion, etnisk tilhørighet. Vi aksepterer ingen form for trakassering, mobbing eller diskriminering basert på det ovennevnte».

Environment

Principle 7: Businesses should support a precautionary approach to environmental challenges;

Principle 8: undertake initiatives to promote greater environmental responsibility; and

Principle 9: encourage the development and diffusion of environmentally friendly technologies.

AB Solutions er ISO sertifisert i henhold til ISO 14001:2004 som er en standard for Miljøstyring. Vi har satt konkrete miljømål og tar sikte på å redusere de negative miljøpåvirkningene som selskapet har identifisert. Fra 2012 vil det bli utarbeidet en årlig miljørapport som viser en oversikt over enkelte av våre miljøpåvirkninger og status på disse.

Som kontrollmedlem i Grønt Punkt Norge stiller vi også krav til at våre Norske vareleverandører betaler vederlag for sin emballasje bruk via medlemskap i Grønt Punkt Norge eller tilsvarende ordninger som rapporterer gjenvinning til Klima- og forurensningsdirektoratet.

Anti-Corruption

Principle 10: Businesses should work against corruption in all its forms, including extortion and bribery.

AB Solutions har i sine etiske retningslinjer presisert en filosofi rundt forretningsetikk. Denne sier at «Korrupsjon, bestikkelser og konkurransehindrende aktiviteter ødelegger markeder og hindrer økonomi, sosial og demokratisk utvikling. AB Solutions tolererer ikke slike aktiviteter».

6 Miljøpolitikk

AB Solutions skal gjennom sin miljøpolitikk aktivt jobbe for å redusere bedriftens negative miljøpåvirkning. Gjennom miljøstyringssystemet skal vi tilstrebe en ressursutnyttelse som gir best mulig miljøgevinst innenfor en ansvarlig økonomisk ramme, og i henhold til det aktuelle lovverk.

AB Solutions skal årlig lage en miljøplan basert på analyse over hvilken ressursbruk som påvirker miljøet på ulikt sett, og gradere disse. Bedriften skal gjennomføre en årlig revisjon av sitt miljøstyringssystem.

Bedriften skal til enhver tid ha definerte målsetninger om redusert miljøbelastning i forhold til eksisterende nivå, ut ifra de tiltak som er nevnt i overstående punkt.

AB Solutions sitt miljøstyringssystem, dets målsetninger og delmål, skal være kjent hos bedriftens ansatte. Det tillegges enhver leders ansvar å bringe dette inn i alle fora hvor det er naturlig å presentere og drøfte dette.

Opplæring i bedriftens miljøpolitikk inngår i AB skolen, og er en naturlig del av den grunnopplæring som gis enhver nyansatt. Opplæringen er gradert mellom service medarbeidere og deres ledere.

6.1 Miljøaspekter - Miljøpåvirkning og Miljømål

AB Solutions har identifisert følgende miljøaspekter for 2015

- Kjemi
- Transport (utstyr, personell)
- Renholds rekvisita
- Lys/varme
- Elektronisk utstyr
- Kontormateriell
- Avfall

Selskapet jobber for å redusere de miljøpåvirkningene som er identifisert i forhold til miljøaspektene i og tilhørende miljømål.

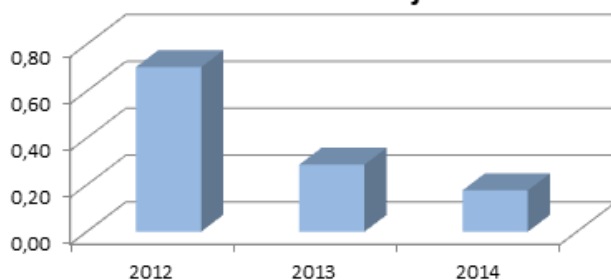
Vi har satt fokus på noen konkrete områder relatert til disse miljøaspektene og grafene under viser utviklingen på området.

Transport

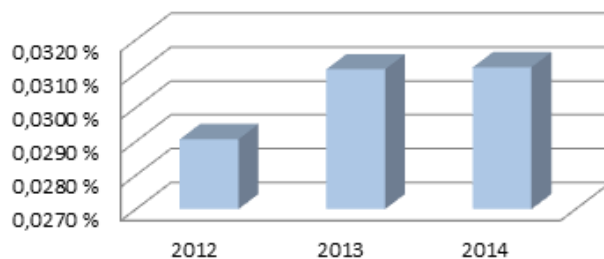
For å redusere antall forretningsreiser uten å redusere nærheten mellom regionene investerte AB Solutions i 2012 i et nytt og moderne videokonferanseutstyr. Dette grepet sammen med fokus på å minimere forretningsreiser har medført en kraftig reduksjon i flyreiser siden 2012. Sammenlignet med 2012 hadde AB Solutions i 2014 redusert antall flyreiser med hele 70 %.

I samme periode har det også vært fokus på reduksjon av drivstoff og fokus på optimalisering av kjøreruter. På grunn av en endring i kundeporteføljen i fra 2012 til 2013 kan man ikke se effekten av tiltakene uten å gå i detalj på kundetyper.

Utslipp tonn Co2 pr årsverk i administrasjon

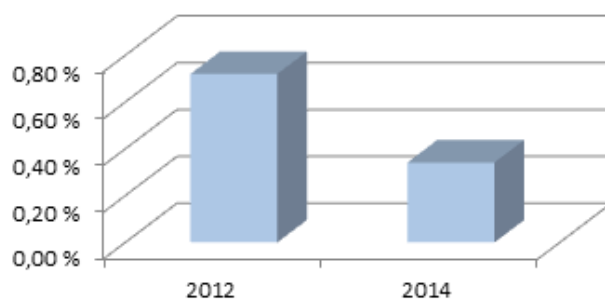
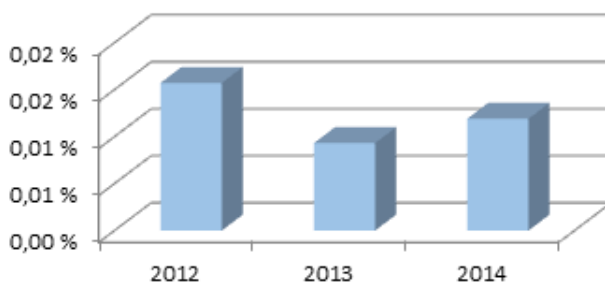

Drivstoff i % av omsetning

Renholds rekvisita

Renholds rekvisita er i stor grad påvirket av hvilken kundemasse man har og utforming på kundens bygg. Kundens eget miljøfokus har også betydning på for eksempel bruk av myk plast. Der kunden har miljøstatsjoner frem for søppelkurver til hver ansatt vil forbruk av myk plast naturlig gå ned. Frekvens på skift av instikkposer er også med på å påvirke forbruket. AB Solutions fokuserer på å gjennbruke i tilfeller hvor det lar seg gjøre og fylle opp posene til full kapasitet for å redusere antall poser som benyttes. fra 2012 til 2014 ser vi nesten en halvvering i forbruk av myk plast i prosent av omsetning. Det er en utvikling vi som selskap er veldig glad for å se.

Myk plast i % av omsetning**Kjemi i % av omsetning**

7 HMS Policy

Vårt overordnede mål er å beskytte mennesker, miljø og materielle verdier, bevare liv og helse til alle ansatte, og ha et trygt miljø for våre kunder.

HMS-arbeidet er et lederansvar som skal drives i samsvar med AB Solutions visjon, verdier og forretningsetikk, lover og myndighetskrav. HMS-arbeidet har til hensikt å skape trygge og sunne arbeidsplasser, verne om ytre miljø og beskytte eiendom. AB Solutions er sertifisert etter Arbeidsmiljøstandarden OHSAS 18001:2007.

Et godt og strukturert HMS-arbeid fører til lavere sykefravær og lavere turnover. Noe som igjen gir høyere leveringssikkerhet for våre kunder. Samtidig fører høy HMS-standard i vår leveranser til at også våre kunder får høyere måloppnåelse når det gjelder HMS-variabler i sin virksomhet.

Vi tror at uønskede hendelser kan unngås, og vi arbeider derfor kontinuerlig med et sikret arbeidsmiljøet. Vi vil bestrebe oss på å overholde alle gjeldende lover, forskrifter og våre egne tilleggskrav. Vi vil hele tiden arbeide for å legge forholdene til rette slik at arbeidet kan utføres uten at personell, miljø og materielle verdier utsettes for ulykker, eller brann.

For å nå våre mål er det viktig at vi har fokus på forebyggende tiltak, og er oppmerksom på at dette reduserer sannsynligheten for at uønskede hendelser inntreffer. For å støtte opp om dette arbeidet oppfordres ansatte til å rapportere uhell, så vi kan finne årsaken og gjøre tiltak for å unngå gjentakelse.

AB Solutions AS bekrefter med dette at vi jobber systematisk for å oppfylle krav i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen og for å oppfylle forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i bedriften (Internkontrollforskriften). Selskapet har 2 Arbeidsmiljøutvalg i konsernet og en Kvalitet & HMS Controller som sikrer kommunikasjon mellom Arbeidsmiljøutvalgene. Vi har satt mål og delmål for måling og kontroll av miljø og arbeidsmiljø relaterte aspekter. AB Solutions tilstreber å benytte miljøvennlig kjemikalier der det er mulig.

Frode Standahl
CEO AB Solutions Konsernet

8 Opplæring innen Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Helse, miljø og sikkerhet er et meget viktig område og står alltid i fokus. I selskapets strategi er arbeidet med å skape sikre, sunne arbeidsplasser og vern om det ytre miljø beskrevet. Klare mål for reduksjon av sykefravær, arbeidsulykker og utslipp er besluttet.

For å imøtekomme denne høye HMS ambisjonen har AB-skolen ulike kurskonsepter. Et nært samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste og andre aktuelle samarbeidspartnere er etablert.

Alle Verneombud skal gjennomføre HMS kurs for Verneombud, 40 timer eller tilsvarende godkjent kurs. Alle medlemmer av AMU skal også gjennomføre 40 timers kurs i HMS eller tilsvarende. I tillegg skal alle øverste ledere ha kurs i HMS for ledere.

Egne kurs i kjemikaliehåndtering og forebyggende kursaktivitet knyttet til ergonomi, arbeidsmetoder og stress-mestring gjennomføres også internt.

Gjennomgang av vår HMS-permen er del av introduksjonsplanen for alle nyansatte medarbeidere. Alle med arbeidslederansvar skal gjennomgå HMS systemet og sette seg spesielt godt inn i ansvar og oppgaver for arbeidsledere, samt de krav som stilles til HMS-planlegging, både for det indre og ytre miljø.

9 Forebygging og korrigering

AB Solutions skal gjennom systematisk arbeid revidere og kontrollere sine rutiner og prosesser for å sikre fokus på kontinuerlig forbedring. AB Solutions skal tilfredsstillere lovbestemte krav og egne definerte krav. Selskapet følger metoden PDCA (Plan Do-Check-Act). Det vil si at vi skal fastsette de KPI-er og prosesser som er nødvendig for å levere resultater i henhold til organisasjonens mål og strategi. Vi skal samtidig som prosessene gjennomføres overvåke og måle prosessene opp mot definerte policyer, mål, lovbestemte krav og andre, og rapportere resultatene. Resultatene gir grunnlag for gjennomføring av tiltak for kontinuerlig forbedring av systemenes prestasjon.

Interne revisjoner

Etter en annonsert plan gjennomgås alle viktige områder i bedriften minst en gang årlig for å verifisere at miljøsystemet fungerer effektivt, og for å avdekke avvik eller forbedringsmuligheter. Rapporter etter interne revisjoner er gjenstand for systematisk oppfølging blant annet ved ledelsens gjennomgang.

Ledelsens gjennomgang

En gang i året foretar den øverste ledelsen i AB Solutions en gjennomgang av systemet for Miljøstyring for å sikre at dette er hensiktsmessig bygget opp og i henhold til gjeldende lover og regler. Måleparameterne er gjenstand for vurdering hvert år og det er høy fokus på forbedringspotensialet. Ledelsens gjennomgang utføres i februar hvert år.

Avvikshåndtering

Alle registrerte avvik følges opp i henhold til kvalitetssikringsprosessen beskrevet i kvalitetshåndboken.

Rutiner

I tillegg til denne miljøhåndboken har AB Solutions flere rutiner innen Miljø, Kvalitet og Arbeidsmiljø. Disse er å finne i det interne dokumentsystemet.

10   Våre verdier

